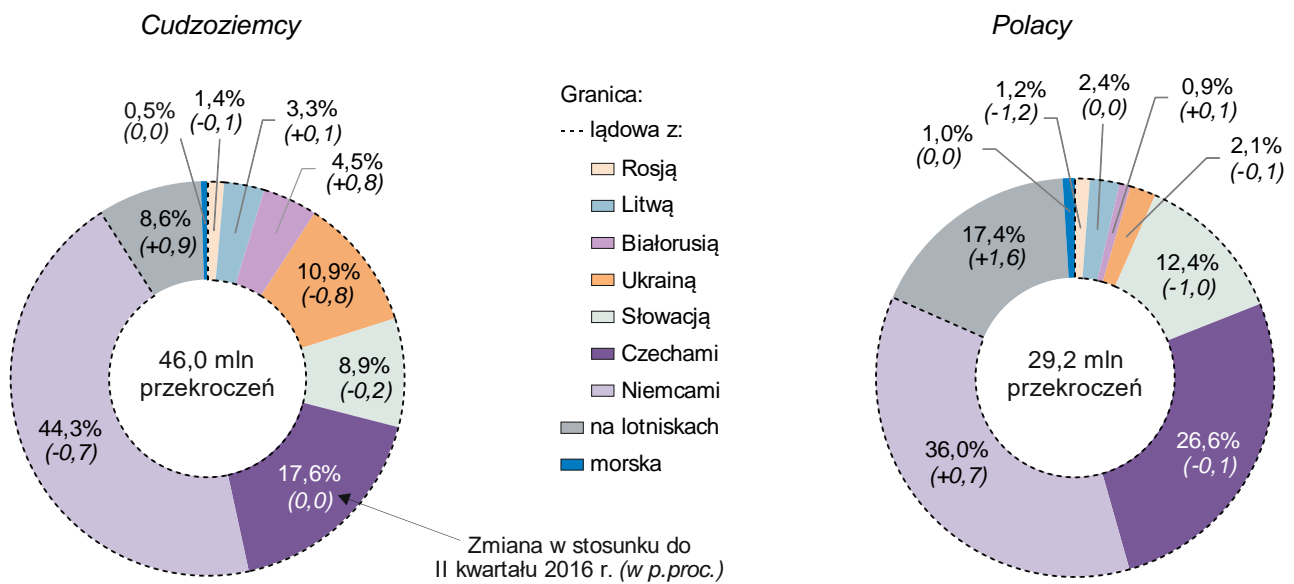

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2017 roku

W I półroczu 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 137,0 mln osób (o 3,2% więcej niż w I półroczu poprzedniego roku), z tego 83,6 mln cudzoziemców (o 2,8% więcej niż przed rokiem) i 53,3 mln Polaków (o 3,9% więcej niż przed rokiem).

W II kwartale 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 75,2 mln, z tego 46,0 mln dotyczyło cudzoziemców (61,2%), a 29,2 mln Polaków (38,8%). Około 75,3% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, po 12,0% zewnętrznej granicy lądowej UE i na lotniskach oraz 0,7% granicy morskiej.

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) w II kwartale 2017 r.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (47,0% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w II kwartale 2017 r.), następnie granicę z Czechami (24,1%), Słowacją (11,7%), Ukrainą (8,6%), Białorusią (3,6%), Litwą (3,4%) i Rosją (1,6%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy

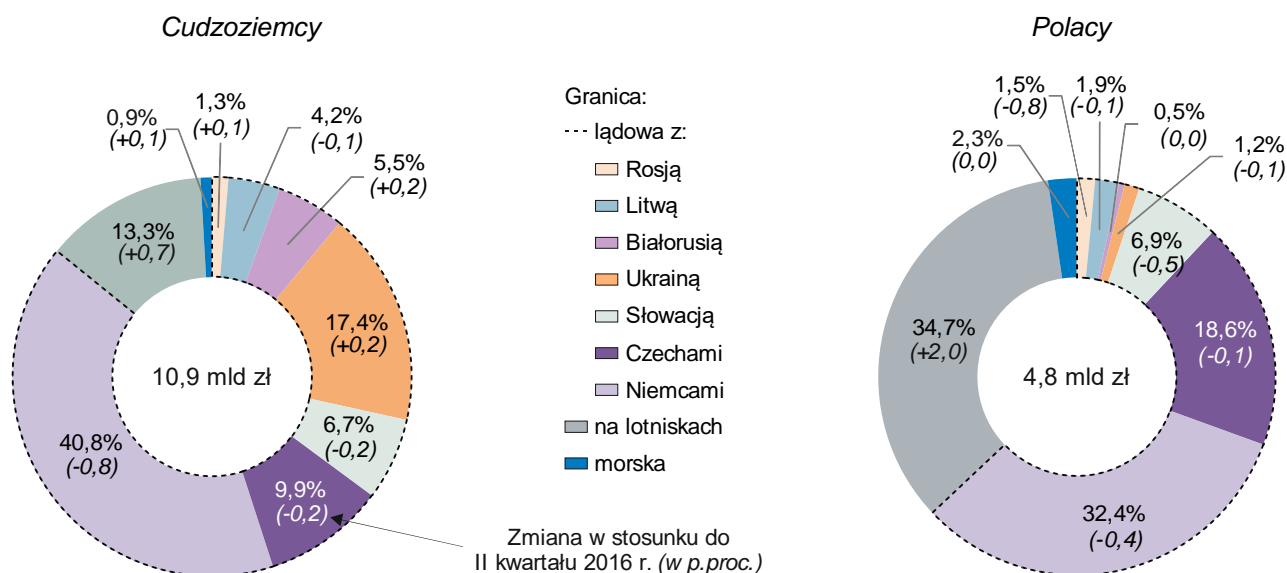
(96,6%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (90,5%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (88,3%).

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) w I półroczu 2017 r. ukształtowała się na poziomie ok. 20,3 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski (rezydentów) w tym okresie wyniosły 8,9 mld zł. Było to odpowiednio o 6,3% i 5,1% więcej niż przed rokiem.

W II kwartale 2017 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie ok. 10,9 mld zł, natomiast Polaków – ok. 4,8 mld zł i w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. były wyższe odpowiednio o 5,5% i o 4,6%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również wyższe odpowiednio o 16,8% i 19,6%. W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców, którzy w II kwartale 2017 r. przekraczali lądową granicę, największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (47,6%), następnie z Ukrainą (20,3%), Czechami (11,5%), Słowacją (7,8%), Białorusią (6,4%), Litwą (4,8%) i Rosją (1,6%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (51,5% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w II kwartale 2017 r.), następnie z Czechami (29,4%), Słowacją (10,9%), Litwą (3,1%), Rosją (2,4%), Ukrainą (1,9%), Białorusią (0,7%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2017 r.

Zróznicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

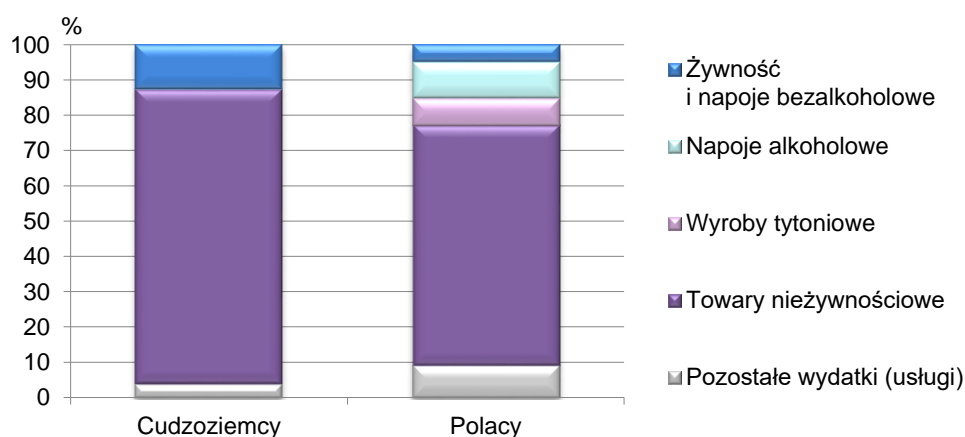
Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2017 r.

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	II kw. 2016 =100	mln osób	II kw. 2016 =100	mln zł	II kw. 2016 =100	mln zł	II kw. 2016 =100	zł	II kw. 2016 =100	zł	II kw. 2016 =100
Ogółem	46,0	103,0	29,2	104,0	10 918,9	105,5	4 824,7	104,6	487	101,6	343	101,7
lądowa	41,8	102,1	23,8	102,0	9 370,5	104,6	3 038,9	101,4	459	101,6	263	100,5
zewnątrzną UE	7,8	102,8	1,2	80,4	2 653,6	107,6	154,1	81,9	705	104,5	253	101,8
z: Rosją	0,7	98,9	0,4	52,1	146,7	111,2	73,0	67,0	454	111,9	400	128,8
Białorusią	2,1	126,0	0,3	118,8	603,5	110,1	22,4	110,3	616	86,3	176	90,7
Ukrainą	5,0	95,9	0,6	99,2	1 903,4	106,6	58,6	99,6	773	111,0	196	100,6
wewnętrzną UE	34,1	101,9	22,6	103,5	6 716,9	103,5	2 884,8	102,7	404	100,6	264	100,3
z: Litwą	1,5	107,9	0,7	103,8	453,3	102,9	93,4	97,5	628	96,1	241	98,2
Słowacją..	4,1	100,7	3,6	96,2	727,3	102,2	331,3	97,3	363	102,4	196	102,9
Czechami	8,1	102,8	7,8	103,6	1 079,8	104,0	894,9	104,0	272	99,2	238	99,6
Niemcami	20,4	101,4	10,5	106,1	4 456,6	103,6	1 565,2	103,5	448	101,1	308	99,5
morska	0,2	109,9	0,3	107,2	97,4	112,4	111,3	104,1	833	103,6	718	96,2
na lotniskach ...	4,0	114,3	5,1	114,2	1 451,1	111,1	1 674,4	111,0	767	96,6	700	98,1

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w II kwartale 2017 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili ok. 83% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 13%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 4%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się nadal materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 25% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 19%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 16%).

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w II kwartale 2017 r.

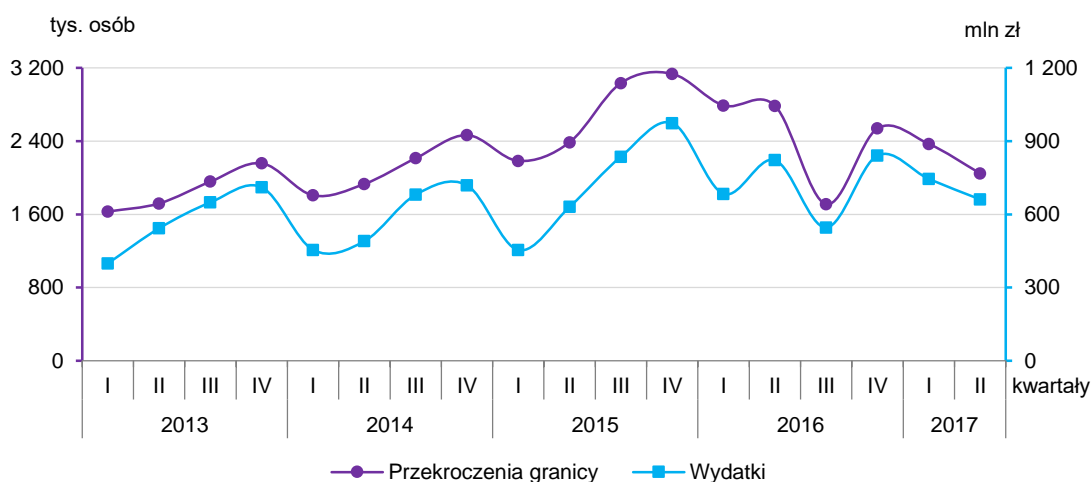
Mieszkańcy Polski, przekraczający w II kwartale 2017 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 68%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na zakup towarów nieżywnościowych, głównie paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 9%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 5%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w II kwartale 2017 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 59%, następnie na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 14%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 13%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 38% i towary nieżywnościowe – ok. 39%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci ok. 17%.

W ramach małego ruchu granicznego (MRG) na granicy polsko-ukraińskiej w II kwartale 2017 r. odnotowano 2,0 mln odpraw¹ (z Polski i do Polski), co stanowiło 40,7% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 13,6% mniejsza, a w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. – o 26,5% mniejsza.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w II kwartale 2017 r. wyniosła 661,2 mln zł, co stanowiło 34,7% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były niższe w porównaniu zarówno z poprzednim kwartałem (o 11,2%), jak i z analogicznym okresem poprzedniego roku (o 19,5%).

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

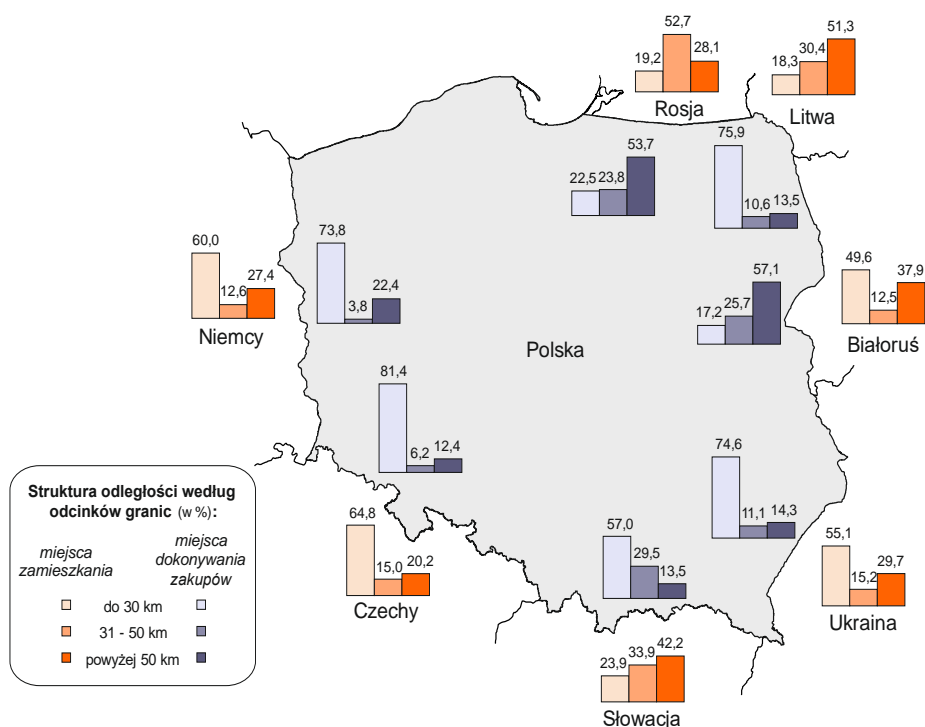

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w II kwartale 2017 r. wyniosły 646 zł, podczas gdy w poprzednim kwartale – 630 zł, a przed rokiem – 590 zł.

Badania przeprowadzone w II kwartale 2017 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 70,9% cudzoziemców i 69,5% Polaków, przy czym 54,2% cudzoziemców i 57,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

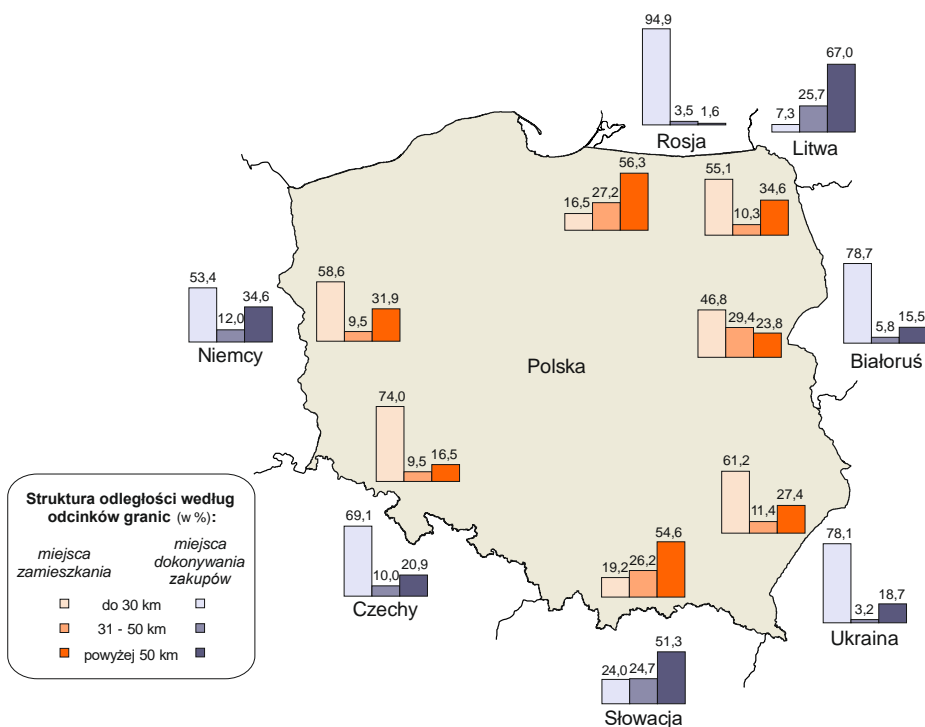
¹ Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w II kwartale 2017 r.

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 68,3% cudzoziemców oraz 64,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 71,5% i 69,8%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w II kwartale 2017 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 71,3% przekraczających,

natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 81,3%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 87,1% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 66,4%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r. W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny miał większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogli podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.
6. Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją weszła w życie 27 lipca 2012 r., a od dnia 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
8. Prezentowane dane mają charakter wstępny.
9. Publikacja „Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2016 r.” z rocznymi wynikami badań ukaże się w końcu października br.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów
Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3009, 22 608 3475
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel>